

Sporen van neolithische bewoning aan de Kasteelstraat te Gaasbeek (Vlaams-Brabant, BE)

Floris BEKE, Dimitri TEETAERT, Ine DEPAEPE,
Yves PERDAEN & Philippe CROMBÉ

1. Inleiding

Voorafgaand aan de bouw van een nieuw onthaalgebouw voor het kasteel van Gaasbeek heeft RAAP België een archeologisch onderzoek uitgevoerd. Op basis van een bureaustudie, landschappelijke boringen en een proefsleuvenonderzoek werd een opgraving geadviseerd van ca. 890 m² (Fig. 1; <https://id.erfgoed.net/archeologie/notas/15439>). De opgraving leverde archeologische sporen op uit twee perioden (Beke et al., 2022). De meest bijzondere sporen zijn enkele neolithische kuilen en paalkuilen waarin potscherven, vuursteenmateriaal, verbrand bot, verkoolde hazelnoten en verbrande leem werden gevonden. Verder is een Romeinse brandstapeldepositie aangetroffen. In dit artikel wordt het onderzoek naar de neolithische sporen toegelicht.

Fig. 1 – Sfeerbeeld van het veldwerk tijdens de archeologische opgraving aan de Kasteelstraat. Landschappelijke situering en bodemopbouw.

Het onderzoeksterrein is gelegen in Gaasbeek, een deelgemeente van Lennik in de provincie Vlaams-Brabant. Bodemkundig situeert de site zich in de leemstreek op een hoger gelegen uitloper van de getuigenheuvel Groenenberg (ca. 71 m + TAW). In westelijke richting kent het reliëf een sterk verval en stroomt in een uitgesneden dal de Molenbeek (ca. 30 m lager) die verder uitmondt in de Zenne (Fig. 2).

De bodemopbouw van het plangebied wordt verder toegelicht aan de hand van onderstaand referentieprofiel (Fig. 3). Aan de top is een donkerbruin lemig pakket teelaarde aanwezig (H1) dat op diverse plaatsen recentelijk geroerd was bij de afbraakwerken van de aanwezige gebouwen. Op ca. 25-35 cm onder het maaiveld gaat dit niveau vrijwel

onzichtbaar over naar H2 waarvan de kleur iets meer naar bruingrijs neigt. Dit homogeen pakket heeft inclusies van houtskool, is een stuk steviger in consistentie door humus- en klei-inspoeling en wordt geïnterpreteerd als een colluviaal afgezette leem dat door fysische en chemische bodemprocessen gehomogeniseerd of verbruind is. De overgang naar H3 (spoonr. 3000) op ca. 65 cm onder het maaiveld is horizontaal maar vrij grillig door talloze biogalerijen. H3 betreft een zeer zwak humeus leemniveau dat als een *in situ* eolische weichseliaan afzetting geïnterpreteerd moet worden.

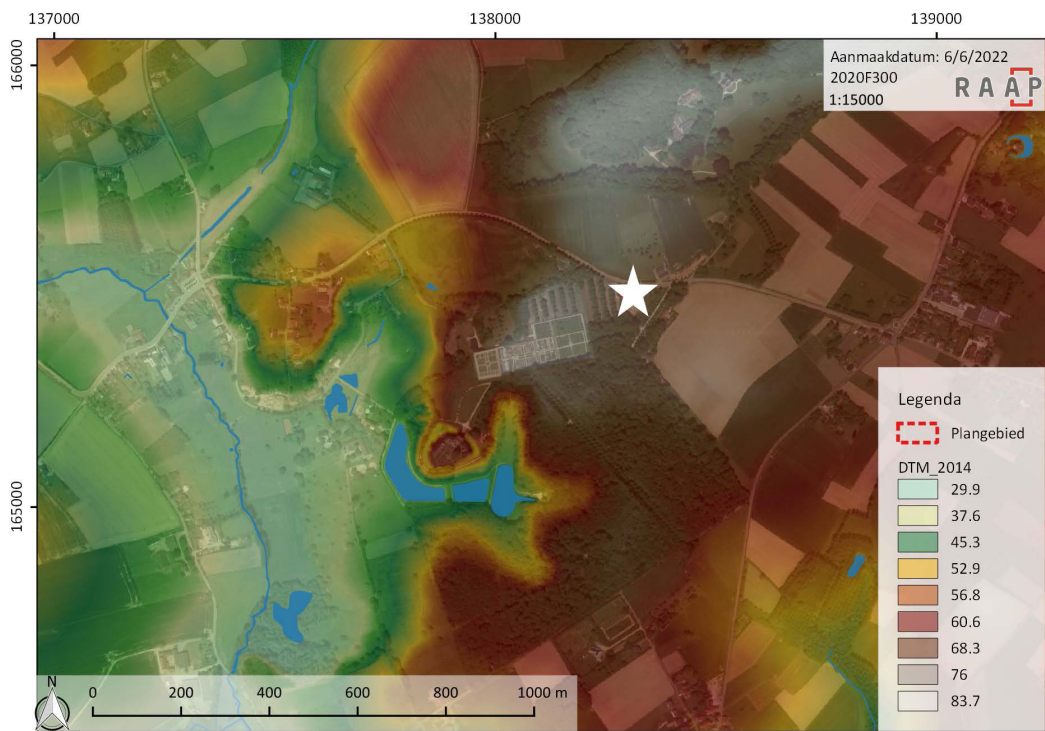

Fig. 2 – Situering van het plangebied op een luchtfoto gecombineerd met het DTM en met aanduiding van de waterwegen (AGIV, 2015; AGIV, 2019).

Fig. 3 – Bodem profiel P101 (onbewerkte foto en bewerkte foto).

2. Methode van opgraven en onderzoek

2.1. Opgravingstechniek

Het archeologisch vlak is machinaal onder begeleiding van archeologen aangelegd. De aanleg van het archeologisch vlak gebeurde steeds laagsgewijs zodat eventuele sporen en vondstmateriaal uit de hoger liggende niveaus (het colluvium) herkend of ingezameld konden worden. Al het vondstmateriaal werd 3-dimensionaal en per materiaalcategorie ingemeten. Ter hoogte van vondstconcentraties werd handmatig met de schop verdiept om vondstmateriaal in te zamelen. Het sporenvak werd uiteindelijk steeds tot aan de top van de ongeroerde C-horizont aangelegd.

De vulling van de sporen met neolithisch vondstmateriaal werd integraal ingezameld en gezeefd om klein vondstmateriaal te kunnen recupereren. Bij sporen die in de nabijheid van neolithische sporen gesitueerd zijn, maar waar vondstmateriaal ontbrak, werd enkel de tweede

helft ingezameld en gezeefd ter controle. Enkele natuurlijke sporen werden machinaal gecoupeerd of verdiept. Uit andere sporen werden grondstalen voor botanische analyse of specialistisch onderzoek genomen: sporen met een gunstige conditie en/of die gerelateerd zijn aan structuren.

2.2. Herkenbaarheid van sporen

Zowel de aard van de bodem (leembodem), als de ouderdom van de sporen bemoeilijkten de zichtbaarheid. In het colluvium werden met uitzondering van recente (postmiddeleeuwse) sporen en een brandrestengraf geen antropogene sporen herkend. Ook onder het colluvium waren de antropogene sporen in deze droge leembodem bijzonder moeilijk te herkennen. Kleurverschillen waren minimaal en vaak was de bijmenging met vondstmateriaal een indicatie om een spoor te herkennen. Door de zodanige homogenisering van de spoorvulling was het pas mogelijk om in coupe een onderscheid te maken tussen de antropogene en de natuurlijke bodemsporen. Het opgravingsvlak werd met de schop dekkend opgeschaafd maar ook dit hielp vaak niet bij het aflijnen van de sporen. Wat wel hielp is de wisselende lichtinval en verschillen in de uitdroging van de bodem. Op verschillende locaties is handmatig of met de kraan verdiept om ons er van te vergewissen dat de antropogene sporen werden herkend.

2.3. Determinatie vondstmateriaal

Het vondstmateriaal werd na het veldwerk aan specialisten voorgelegd. Het handgevormd aardewerk uit het Neolithicum werd beschreven en gedetermineerd door D. Teetaert (Universiteit Gent). Vuursteen werd beschreven en gedetermineerd door I. Depaep in samenspraak met Y. Perdaen. Botanische resten werden gedetermineerd door M. van Rijn.

3. Onderzoeksresultaten

3.1. Antropogene sporen

Verspreid zijn verschillende ondiepe kuilen herkend (Fig. 4). Gezien het beperkte vondstmateriaal, de ondiepe aard en de afwezigheid van typerende elementen was het meestal niet mogelijk de functie van deze sporen te achterhalen. Een uitzondering zijn twee afvalkuilen en enkele paalkuilen. De twee afvalkuilen S6 en S16 werden als dusdanig beschouwd omdat ze naast potscherven en vuursteenmateriaal ook verbrand bot, verkoolde hazelnoten en verbrande leem bevatten (Fig. 5 & 6). De spoorvulling van deze kuilen is iets grijzer van kleur en heeft een bijmenging van houtskool.

De herkende paalkuilen zijn bijzonder ondiep bewaard (-15 cm) en niet uniform uitgegraven. Tijdens het veldwerk kon geen duidelijke plattegrond of structuur herkend worden en ook tijdens de uitwerking is geen overtuigende plattegrond herkend. Wel is opvallend dat paalkuilen S14/S15, S2 en S20 op één as zijn gelegen met een noordwest-zuidoost-oriëntatie. De tussenafstanden zijn 7 m en 10,5 m (veelvouden van 3,5 m). Mogelijk zijn hier enkele kuilen van de dieper gefundeerde, dragende palen bewaard gebleven. Het blijft echter onduidelijk hoe deze paalkuilen zich binnen een eventuele gebouwplattegrond of structuur situeren. Het vondstmateriaal uit deze paalkuilen is uniform en bestaat uit vuursteenafslagen (n = 4), vuursteen chips (n = 12), handgevormd aardewerk met de karakteristieke vuursteenverschraling (n = 4) en verkoolde plantenresten (n = 5).

3.2. Vondstmateriaal

Het vondstmateriaal bestaat voornamelijk uit vuursteen en handgevormd aardewerk. Daarnaast werden enkel nog kleine hoeveelheden verbrand bot, natuursteen, verkoolde

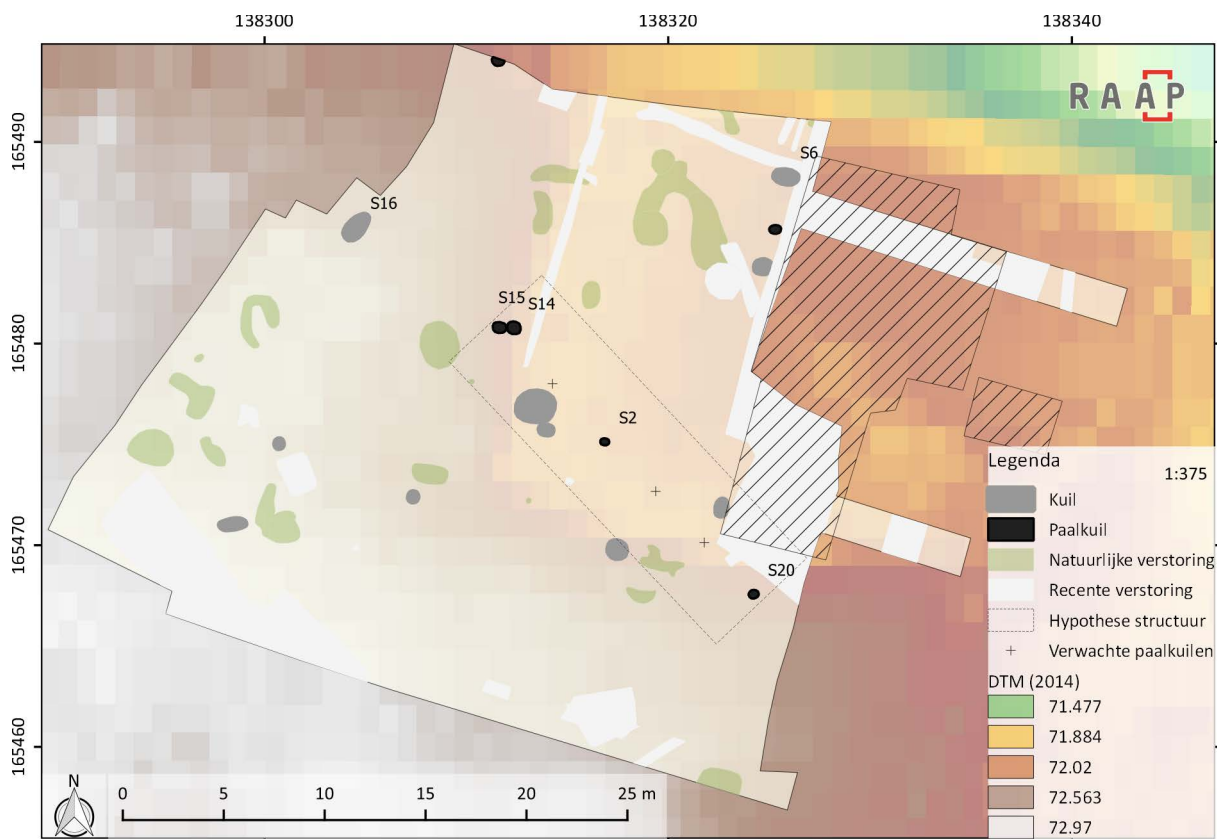

Fig. 4 – Opgravingsplan en de resultaten van de proefsleuven met aanduiding van de sporen die in het Neolithicum worden gedateerd, geprojecteerd op het DTM AGIV, 2015.

Fig. 5 – Vondstmateriaal uit middenneolithische afvalkuil S6: 1. Handgevoemd aardewerk met vuursteenverschraling, 2. Vuursteenafslagen, 3. Vuursteenchips, 4. Hazelnootfragmenten, 5. Slakachtig materiaal.

organische plantenresten, slakachtig materiaal en verbrande moederbodem ingezameld. Algemeen gesteld is het vondstmateriaal matig van kwaliteit. De spreiding van dit vondstmateriaal wordt op onderstaande plannen weergegeven (Fig. 8).

Het aardewerk bestaat uit 53 scherven handgevoemd aardewerk (146 g) en 42 g schervengruis (fragmenten < 1 cm²). Bij de scherven tellen we twee rand- en 51 wandfragmenten, met

Fig. 6 – Vondstmateriaal uit middenneolithische afvalkuil S16:
1. Handgevormd aardewerk met vuursteenverschraling, 2. Vuursteenafslag,
3. Vuursteenchips, 4. Hazelnootfragmenten, 5. Verbrand bot.

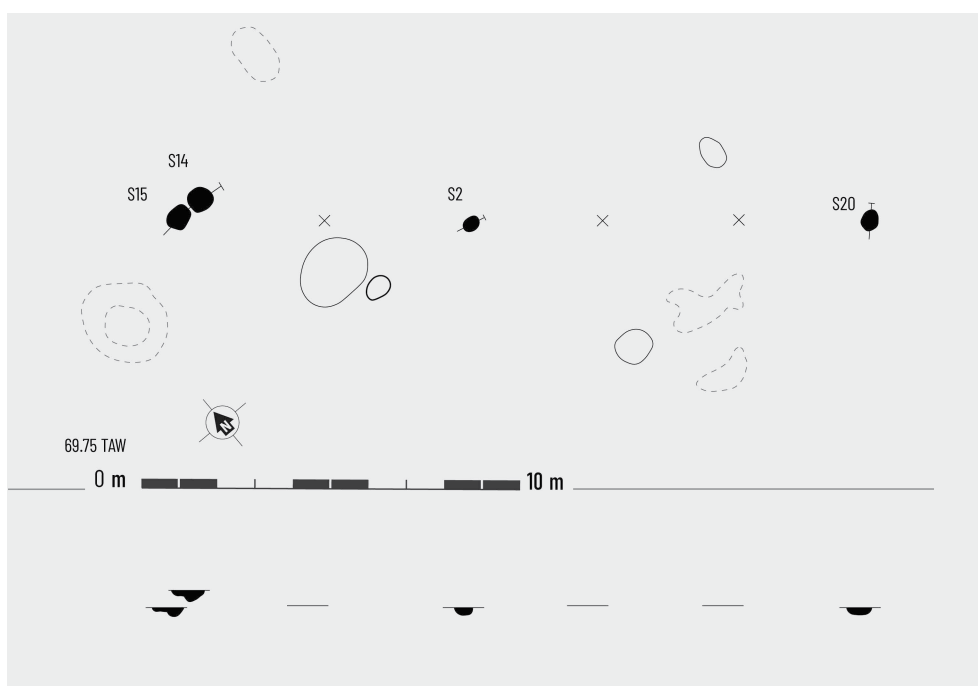

Fig. 7 – Digitalisatie van de paalkuilen in vlak (A) en in coupe (B) die mogelijk met een houtbouw of palenconstructie in verband staan.

een dikte tussen 5 en 9 mm, die op basis van de baksels afkomstig zijn van verschillende potten. Het best bewaarde randfragment behoort toe aan een rechte rand met afgeplatte lip. Verder is er weinig informatie m.b.t. de morfologie van het aardewerk. Het is sterk gefragmenteerd en verveerd. De kleine scherven zijn niet aan elkaar te passen tot grotere profielen. Er is geen versiering waar te nemen.

Zeven wandfragmenten hebben een baksel van vrij fijne klei, verschaald met fragmenten verbrande en verbrijzelde vuursteen (Fig. 9: A). De overige scherven hebben een baksel van siltige klei verschaald met vuursteen en plantaardig materiaal (Fig. 9: B). Het gaat

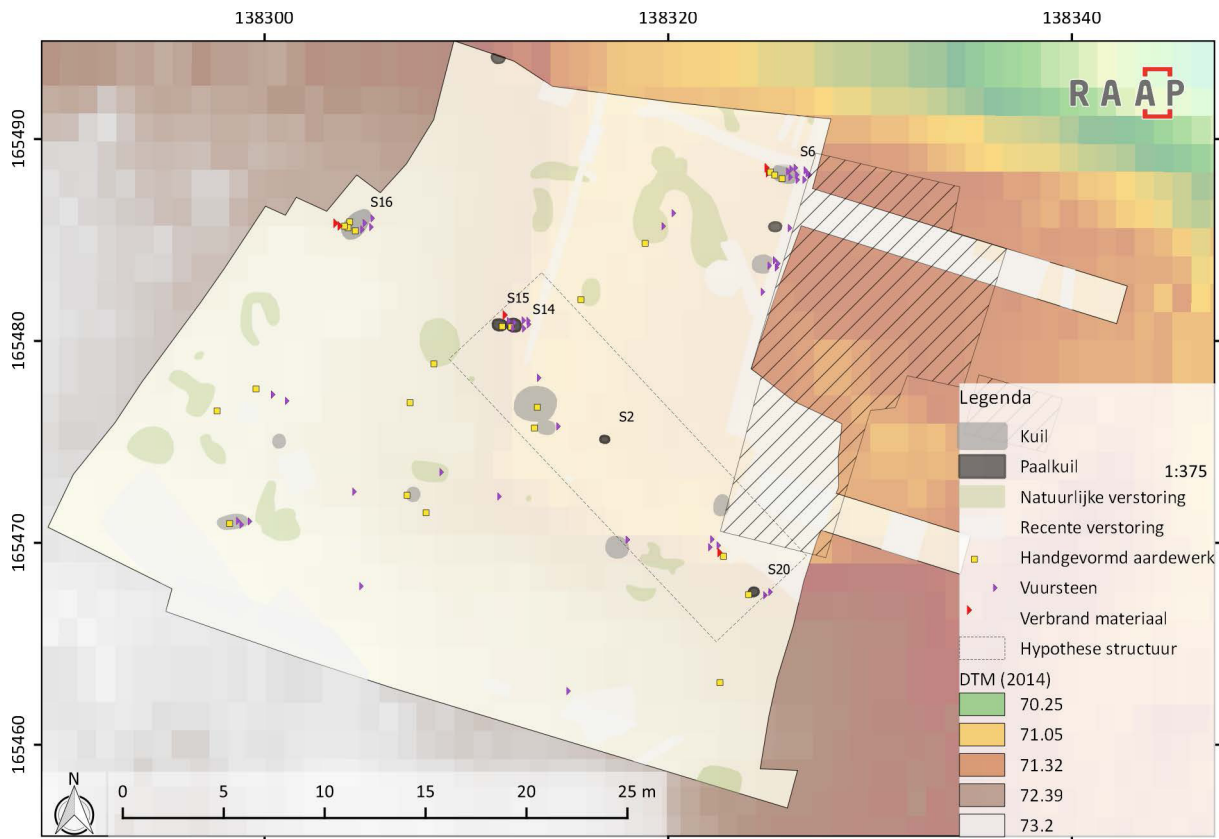

Fig. 8 – Opgravingsplan met aanduiding van de spreiding van het handgevormd aardewerk en het vuursteen.

hierbij vermoedelijk om een verschraling met mos, op basis van de fijne langwerpige poriën die zichtbaar zijn aan de scherfoppervlakken (cf. Constantin & Kuijper, 2002; Teetaert, 2020). Deze scherven hebben hetzij een volledig reducerende bakking, een volledig oxiderende bakking of een gereduceerde kern met geoxideerde oppervlakken, en behoren wellicht toe aan meerdere potten.

Het vuursteenmateriaal ($n = 92$) bestaat uit een groot aantal chips ($n = 54$), afslagen ($n = 23$), kernverfrissing ($n = 1$) en enkele werktuigen ($n = 3$). Elf stuks (11.5 %) vuursteen worden gerelateerd aan bodemhorizonten (colluvium of B/C horizont) en niet aan sporen. Ze werden allen ingezameld bij het aanleggen van het opgravingsvlak en het betreffen steeds afslagen. Het meeste vuursteenmateriaal (81 stuks; 85 %) werd aan sporen gerelateerd. Het uitzeven van spoorvullingen heeft ervoor gezorgd dat hun aantal werd verdubbeld: er werden 46 stuks vuursteen (48 %) ingezameld waarvan 38 stuks chips. De aanwezigheid van een groot aantal chips en een verfrissingsafhaking wijst op vuursteenbewerking ter plaatse. Er zijn slechts drie schrabbers gevonden. Dit zijn te weinig werktuigen om uitspraken te kunnen doen over de functie(s) van vuursteen op de site. Tien stukjes vuursteen vertonen sporen van verbranding, de kleinste brokstukjes zijn

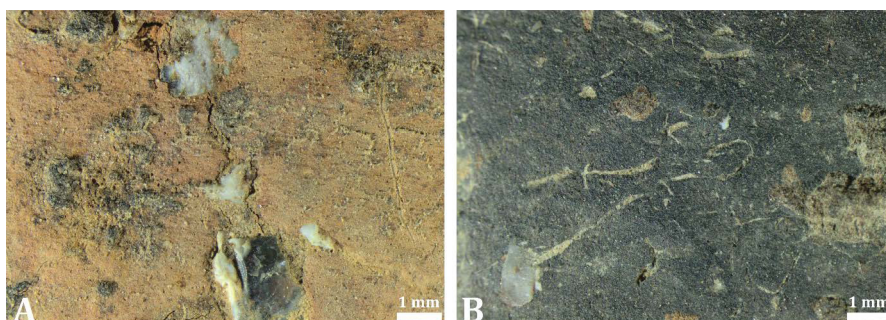

Fig. 9 – Detailopname van enkele baksels met vuursteenverschraling (A) en met vuursteen- en plantaardige verschraling (B) van de site Gaasbeek-Kasteelstraat (foto's genomen aan UGent m.b.v. een Olympus SZX7 stereomicroscop).

vermoedelijk afkomstig uit vuursteenverschraling in het aardewerk. De verschraling in dit aardewerk blijft soms beter bewaard dan de potscherf zelf. Om de oorsprong van deze vuursteenvarianten te bepalen is verder petrografisch onderzoek nodig.

3.3. Datering

Op basis van de technologische kenmerken sluit het handgevormd aardewerk van Gaasbeek aan bij het ons gekende middenneolithisch aardewerk uit de Scheldevallei (Vanmontfort, 2001, 2004; Bostyn *et al.*, 2011; Teetaert, 2020). Het beperkte vuursteenmateriaal laat geen chrono-culturele toewijzing toe, maar spreekt de interpretatie op basis van het aardewerk ook niet tegen.

Uit de twee afvalcontexten S6 (ICA-14C-5325 & ICA-14C-5327) en S16 (ICA-14C-5328) is materiaal geselecteerd voor 14C-analyses. Een derde gedateerde context, S8, werd bij de uitwerking als natuurlijke verstoring (windval) geïnterpreteerd. Het geselecteerde materiaal bestaat uit fragmenten houtskool (S6 & S8) en zaden van de hazelaar (S6 & S16). De monsters zijn geanalyseerd door laboratorium ICA (Miami, Florida). De resultaten van deze analyse zijn opgenomen tabel 1 en figuur 10.

Monster	Context	Lab.code	Materiaal	Datering (jaren BP)
GAKA2-M2	Spoor 6, L0, (Afvalkuil)	ICA-14C-5325	Houtskool	5270 ± 30
GAKA2-V7	Spoor 6, L0, (Afvalkuil)	ICA-14C-5327	Zaden (<i>Corylus</i>)	5190 ± 30
GAKA2-V113	S16, L0, (Afvalkuil)	ICA-14C-5328	Zaden (<i>Corylus</i>)	4740 ± 30
GAKA2-M57	S8, L1, (Natuurlijke verstoring)	ICA-14C-5326	Houtskool	4080 ± 30

Tab. 1 – De beschikbare 14C-dateringen voor de site Gaasbeek-Kasteelstraat.

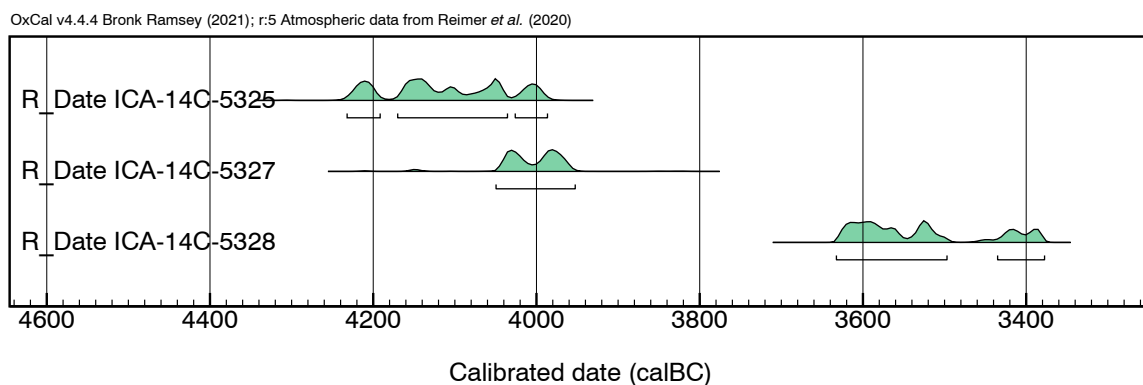

Fig. 10 – De relevante 14C-dateringen voor de site Gaasbeek-Kasteelstraat. Calibraties werden uitgevoerd in Oxcal v.4.4.3 (Bronk Ramsey, 2009) met gebruik van de IntCal20 calibratiecurve (Reimer *et al.*, 2020).

4. Interpretatie

De meeste middenneolithische sites in Vlaanderen zijn gelegen bovenop de leemplateaus, vaak op landtongen en uitkijkend over de riviervallei. Er wordt onderscheid gemaakt tussen omvangrijke sites van enkele hectaren (vaak gekenmerkt met een afbakening bestaande uit grachten, wallen of palissaden) en kleinere sites. Tot deze laatste groep behoort vermoedelijk ook deze site. Deze kleinere sites kenmerken zich door enkele geïsoleerde kuilen en een kleine concentratie aan vuursteen, geassocieerd met potscherven die aan het middenneolithicum (de Michelsbergcultuur) worden toegeschreven. Vooralsnog blijft het onduidelijk hoe deze sites geïnterpreteerd moeten worden en wat hun functie is binnen het gehele nederzettingssysteem (Vanmontfort, 2022).

De voornaamste sporen bestaan uit twee afvalkuilen en enkele ondiepe en onregelmatig uitgegraven paalkuilen. Het blijft echter onduidelijk hoe deze paalkuilen zich binnen een eventuele gebouwplattegrond of structuur situeren. Een interpretatie als palissade lijkt onwaarschijnlijk gezien de andere sporen en het vondstmateriaal zich te gelijkmatig rond de structuur situeren. Het is net opvallend dat de sporen en het meeste vondstmateriaal (zeker de vuursteen chips) zich in een waaier rond de structuur clusteren. Mogelijk zijn hier enkele dieper gefundeerde paalkuilen van een noordwest-zuidoost georiënteerde houtbouw bewaard gebleven. Er is echter te weinig data voorhanden om dit te staven.

In de afvalkuilen zijn verkoolde hazelnoten aangetroffen die als consumptiemateriaal worden geïnterpreteerd. De archeobotanische waardering van bodemstalen uit beide afvalkuilen leverde geen aanvullende plantenresten op. De staat van de aanwezige plantenresten doet vermoeden dat de afwezigheid van andere planten (zoals bijvoorbeeld cultuurgewassen) het gevolg is van slechte conservatie en dus niet op een eventuele specifieke activiteit wijst.

Op basis van het aardewerk en twee AMS ¹⁴C-dateringen wordt de occupatie gedateerd in het Midden-Neolithicum, tussen 4235 en 3955 cal. BC (ICA-14C-5325 : 5270 ± 30 BP & ICA-14C-5327 : 5190 ± 30BP [p = 95,4 %]). Een tweede datering van een afvalkuil dateert een stuk jonger, in de periode tussen 3635 en 3380 BC (ICA-14C-5328 : 4740 ± 30 BP [p = 95,4 %]). De technische uniformiteit van het handgevormd aardewerk en het gerecupereerde vuursteen, zowel tussen de twee afvalcontexten als tussen het overige materiaal dat op de site werd gevonden, is een argument om de tweede datering als gecontamineerd en dus niet relevant te beschouwen. Het is aannemelijk dat de vondsten en de sporen aan één enkele occupatie te relateren zijn tussen 4230 en 3945 cal. BC. Het onderzoek naar de eerste landbouwgemeenschappen in Vlaanderen en de chronologie ervan vertoont echter nog heel wat hiaten. Er is bijzonder weinig gekend over de middenneolithische periode na 3850 BC (Vanmontfort, 2022). Het is niet uitgesloten dat een tweede occupatiefase in deze periode te situeren is.

5. Conclusie

De opgraving leverde archeologische sporen en vondsten op die als restanten van een grotendeels verdwenen neolithische bewoningssite geïnterpreteerd worden. Verspreid binnen de site zijn bewerkte vuurstenen en potscherven met typerende vuursteen-en plantaardige verschraling verzameld. Hoewel de sporen algemeen ondiep bewaard zijn, kon er wel informatie over de site verzameld worden. De voornaamste sporen zijn twee afvalkuilen en enkele paalkuilen. In de afvalkuilen zijn naast potscherven en vuursteenmateriaal ook verbrand bot, verkoolde hazelnoten en verbrande leem aanwezig. De paalkuilen en de spreiding van het vondstmateriaal indiceren dat hier mogelijk een houtbouw met een noordwest-zuidoost oriëntatie aanwezig was. Er is echter te weinig data voorhanden om dit te staven. De technische uniformiteit van het handgevormde aardewerk en het gerecupereerde vuursteen, zowel tussen de twee afvalcontexten als tussen het overige materiaal op de site, doet vermoeden dat het hier resten van een enkele occupatie betreft. Op basis van het aardewerk en twee AMS ¹⁴C-dateringen wordt de occupatie gedateerd in het Midden-Neolithicum tussen 4235 en 3955 cal. BC. Ook de locatie van de site past binnen het verwachtingspatroon voor deze periode. Deze site is namelijk gelegen in de vruchtbare leemstreek op een hoger gelegen uitloper van de getuigenheuvel met uitzicht op het beekdal van de Molenbeek en de Zenne.

Bibliografie

AGIV, 2019. *Orthofotomozaïek, middenschalig, zomeropnamen, kleur, 2018, Vlaanderen*. Metedata Vlaanderen. Beschikbaar op: <https://download.agiv.be>

AGIV, 2015. *Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen II, DTM, raster, 1 m*. Agentschap Informatie Vlaanderen. Beschikbaar op: <https://download.agiv.be>

BEKE F., DEPAEPE I., TEETAERT D., VELLEMAN J. & BAETSEN W. A., 2022. *Neolithische sporen in Gaasbeek. Een opgraving aan de Kasteelstraat te Gaasbeek (prov. Vlaams-Brabant)*. Eindverslag. RAAP België Rapport 449, Eke: 78- bl.

BOSTYN F., MONCHABLON C., PRAUD I. & VANMONTFORT B., 2011. Le Néolithique moyen II dans le sud-ouest du Bassin de l'Escaut: nouveaux éléments dans le groupe de Spiere. *Revue archéologique de Picardie*, Numéro spécial 28: 55-76.

BRONK RAMSEY C., 2009. Bayesian Analysis of Radiocarbon Dates. *Radiocarbon*, 51(1): 337-360.

CONSTANTIN C. & KUIJPER W. J., 2002. Utilisation de mousse comme dégraissant dans des céramiques néolithiques de France et de Belgique. *Bulletin de la Société préhistorique française*, 99(4): 775-783.

REIMER P., AUSTIN W., BARD E., BAYLISS A., BLACKWELL P., BRONK RAMSEY C., BUTZIN M., CHENG H., EDWARDS R., FRIEDRICH M., GROOTES P., GUILDERTSON T., HAJDAS I., HEATON T., HOGG A., HUGHEN K., KROMER B., MANNING S., MUSCHELER R., PALMER J., PEARSON C., VAN DER PLICHT J., REIMER R., RICHARDS D., SCOTT E., SOUTHON J., TURNEY C., WACKER L., ADOLPHI F., BÜNTGEN U., CAPANO M., FAHRNI S., FOGTMANN-SCHULZ A., FRIEDRICH R., KÖHLER P., KUDSK S., MIYAKE F., OLSEN J., REINIG F., SAKAMOTO M., SOOKDEO A., & TALAMO S., 2020. The IntCal20 Northern Hemisphere radiocarbon age calibration curve (0–55 cal kBP). *Radiocarbon*, 62(4): 725-757.

TEETAERT D., 2020. *Routes of technology: pottery production and mobility during the Mesolithic-Neolithic transition in the Scheldt river valley (Belgium)*. Doctoraatsthesis, Gent, Universiteit Gent, Faculteit Letteren en Wijsbegeerte: XXVIII-454 bl.

VANMONTFORT B., 2001. The Group of Spiere as a New Stylistic Entity in the Middle Neolithic Scheldt Basin. *Notae Praehistoricae*, 21/2001: 139-143.

VANMONTFORT B., 2004. *Converging Worlds. The Neolithisation of the Scheldt basin during the late fifth and early fourth millennium cal BC*. Doctoraatsthesis, Leuven, Katholieke Universiteit Leuven, Afdeling Archeologie.

VANMONTFORT B., 2022. *Onderzoeksbalans archeologie in Vlaanderen, versie 2, 01/01/2022: neolithicum*. Brussel, agentschap Onroerend Erfgoed. <https://oar.onroenderfgoed.be/publicaties/OAOE/215/OAOE215-001.pdf>

Abstract

This paper presents the results of archaeological research at Gaasbeek, Kasteelstraat. The site is situated in the loamy area on top of the Groenenberg hill, situated between the Molenbeek and Zenne valleys. The excavations yielded several archaeological features and finds that are interpreted as the remains of a Neolithic settlement site. Pottery with flint and plant temper as well as lithic artefacts were found distributed over the site. In the infilling of two refuse pits, lithic artefacts and prehistoric pottery were found together with burnt bone and charred hazelnut shells. The remains of several postholes indicate the presence of a NW-SE oriented wooden building, but this remains uncertain. Based on the uniformity of the pottery and lithic artefacts the remains seem to belong to a single occupation event. The technological characteristics of the pottery and two AMS ¹⁴C dates allow to date this occupation in the Middle Neolithic period, between ca. 4235 and 3955 cal BC.

Keywords: Gaasbeek (Flemish Brabant, BE), Middle Neolithic, pottery, radiocarbon dating.

Samenvatting

In dit artikel worden de resultaten van het archeologisch onderzoek aan de Kasteelstraat te Gaasbeek toegelicht. Deze site is gelegen in de leemstreek op een getuigenheuvel tussen het beekdal van de Molenbeek en de Zenne. De opgraving leverde archeologische sporen en vondsten op die als restanten van een grotendeels verdwenen neolithische bewoningssite geïnterpreteerd worden. Verspreid binnen de site zijn bewerkte vuurstenen en potscherven met typerende vuursteen-en plantaardige verschraling verzameld. In twee afvalkuilen zijn naast potscherven en vuursteenmateriaal ook verbrand bot, verkoolde hazelnoten en verbrande leem aanwezig. De paalkuilen en de spreiding van het vondstmateriaal indiceren dat hier mogelijk een houtbouw met een noordwest-zuidoost oriëntatie aanwezig was. Er is echter te weinig data voorhanden om dit te staven. De technische uniformiteit van het handgevormde aardewerk en het gerecupereerde vuursteen doet vermoeden dat het hier resten van een enkele occupatie betreft. Op basis van het aardewerk en twee AMS ¹⁴C-dateringen wordt de occupatie gedateerd in het Midden-Neolithicum tussen 4235 en 3955 cal. BC.

Trefwoorden: Gaasbeek (Vlaams-Brabant, BE), Midden-Neolithicum, aardewerk, ¹⁴C-datering.

Floris BEKE
Ine DEPAEPE,
Raap Belgie
13, Begoniastraat
BE-9810 Eke
florisbeke@hotmail.com
f.beke@raap.be
i.depaepe@raap.be

Dimitri TEETAERT
Philippe CROMBÉ
Onderzoeksgroep Prehistorie
Vakgroep Archeologie
Universiteit Gent
35, Sint-Pietersnieuwstraat
BE-9000 Gent
dimitri.teetaert@ugent.be
philippe.crombe@ugent.be

Yves PERDAEN
BAAC Vlaanderen
19, Delori-Maeslaan
BE-940 Evergem
yves.perdean@baac.be